

Конспект уроку № 231

Княгиня Ольга — хитра правителька Русі

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode231

Вступ

Привіт! Це Анна Огойко і подкаст «Уроки української» — подкаст для всіх, хто вивчає і любить українську мову. І сьогодні у нас новий початок!

Минулого разу ми завершили серію про українську поезію. Я була дуже, дуже **зворушена** і рада чути від вас багато гарних **відгуків** про ту серію.

Я щиро **вдячна** всім, хто надсилав свої **записи віршів**, свої переклади, свої думки. Я дуже **вражена**, **наскільки** ці епізоди **викликали** у вас багато думок, емоцій і рада, що могла **поділитися** з вами цим досвідом.

А сьогодні у нас починається новий досвід, нова серія епізодів, але «нова-стара» серія, оскільки ми будемо продовжувати епізоди про цікавих та **відомих** українців.

Багато хто з вас пам'ятає, що у четвертому сезоні у нас була така серія — це епізоди 151-160. Там були такі **постаті**, як Ярослав Мудрий, Роксолана, Тарас Шевченко, Іван Франко, але це були лише десять епізодів, тобто десять людей, а цікавих українців є набагато більше.

Мені **здається**, біографії відомих людей — це чудовий спосіб практикувати українську мову, вивчати нові, цікаві слова, але також і дізнаватися багато нового і про людину, і про історичний та культурний контекст.

Справді, такі **теми є комплексними**, і тому я вирішила **присвятити** десять епізодів шостого сезону саме відомих українцям.

Знову ж таки, будемо робити це в **хронологічному порядку**. Почнімо сьогодні з **княгині Ольги** — **хитрої правительки** Київської Русі. Більше про те, чому вона була хитрою правителькою, я розповім пізніше.

зворушений — moved, touched (*adjective*)
відгук — feedback

вдячний — grateful
запис — recording
вірш — poem
вражений — impressed
наскільки — to what extent
виклика́ти, ви́кликати — to cause, to arouse (*imperfective, perfective*)
ді́литися, поді́литися — to share (*imperfective, perfective*)
відо́мий — famous
по́стать — figure, personality

здається — it seems

те́ма — theme, topic
ко́мплексний — complex (*adjective*)
присвя́чувати, присвя́тити — to devote (*imperfective, perfective*)
хроноло́гічний по́рядок — chronological order
княгі́ня — kniahynia, princess

А ще хочу нагадати вам про те, що в нас, у Ukrainian Lessons, **величезні** новини — це вихід моєї нової книжки «[500 українських дієслів: дієвідмінювання і приклади](#)».

І у мене насправді мало слів лишилося, щоб передати свої емоції від виходу цієї книги.

Це була важка робота, особливо останнім часом, тому що не тільки я писала книгу, але й працювала з **редакторами**, я працювала разом з **дизайнером** над дизайном, і ми також самі видаємо цю книгу.

Тобто це, знову ж таки, комплексна робота для мене: я не тільки авторка, але й **видавець**, і беру велику участь в дизайні.

Тому зараз мені справді хочеться **відпочити** й якраз **записувати** ці епізоди, подкаст у такому більш **розслабленому** форматі — мені зараз якраз те, що треба.

А от про книгу ви можете більше дізнатися на сторінці ukrainianlessons.com/verbs.

Книга велика, серйозна — це майже 600 сторінок. Там є 500 **таблиць** з дієсловами в усіх формах і **прикладами** до них, які я сама написала.

Також є багато граматичної інформації і в таблицях, і **окремо** в окремому **розділі**, де я **описала** усі часи, усі способи (наприклад, **наказовий спосіб**, **умовний спосіб**), і **дієприслівник**, і **дієприкметник**.

Це справді дуже важлива для мене праця, яку, я сподіваюся, ви **вподобаете** і будете використовувати з любов'ю: ukrainianlessons.com/verbs.

А зараз перейдімо від граматики до нашого розслабленого уроку! Відповідно, як ми робили раніше, я спочатку дам вам п'ять питань, щоб ви могли орієнтуватися.

І відповіді на питання будуть під кінець епізоду, а також буде словничок із **проблемною** та важливою лексикою для розуміння у цьому епізоді.

величезний — huge

редáктор — editor

дизáйнер — designer

видавець — publisher

відпочивáти, відпочíти — to relax, to rest (*imperfective, perfective*)

запíсувати, записáти — to record (*imperfective, perfective*)

розсла́блений — relaxed (*adjective*)

таблiця — chart, table

пpиклад — example

окре́мо — separately

ро́зділ — chapter

опiсувати, описáти — to describe (*imperfective, perfective*)

наказóвий спóсіб — imperative mood

умóвний спóсіб — conditional mood

дієприслiвник — adverbial participle

дієприкмéтник — participle

вподо́бати — to like, to enjoy (*perfective*)

проблéмний — problematic

Запитання до епізоду

1. Що таке князівська дружина?

2. Де розташоване місто Іскоростень (або Кóростень)?

3. У які роки Ольга була правителькою Київської Русі?

4. Як звали сина Ольги?

5. З якими двома державами Ольга встановлювала дипломатичні стосунки?

Словничок

хитрий	clever, foxy, cunning
правитель, правителька	ruler
даніна	contribution, tribute; goods that were given to the authorities in the Middle Ages
плém'я, племенá	tribe, tribes
мстїтися, помстїтися	to revenge
пóмста	revenge (<i>noun</i>)
ла́зня = ба́ня = са́уна	sauna
горобéць, горобці́	sparrow, sparrows
го́луб, го́луби	dove, doves
держáвна скарбні́ця	state treasury
обдúрювати, обдурі́ти = обхитрі́ти	to deceive, to outwit
закладáти, закла́сти фунда́мент	to lay the foundation

Княгиня Ольга — хитра правителька Русі

Сьогодні ми **переносимось** у далеке, **середньовічне** X століття — часи Київської Русі.

Будемо говорити про княгиню Ольгу — **дружину** київського **князя** Ігоря, маму князя Святослава і бабусю князя Володимира Великого.

Ольга народилася приблизно **наприкінці** IX століття, але про початок її життя і **походження** мало відомо. Можливо, вона була донькою київського князя Аскольда, а, можливо, походила з Болгарії чи навіть Західної України.

Так само не досить чіткою є історія про знайомство Ольги з київським князем Ігорем. Так, про це є різні **легенди**, але **історики** кажуть, що це фактично був політичний **шлюб**.

Ігор був дуже молодим, коли став князем, і йому потрібна була **надійна** дружина з хорошої сім'ї.

перенóситися, перенест́ися — to be transferred (*imperfective, perfective*)

середньовічний — medieval

дружина — 1) wife; 2) troops

князь — kniaz, prince

наприкінці — at the end

походження — origin

легéнда — legend

істо́рик — historian

шлюб — marriage

надійний — reliable

Взагалі як **функціонувала** держава у часи князя Ігоря?

Тоді була така система, що князь разом зі своєю дружиною, і тут я маю на увазі не Ольгу, не жінку, а дружину князя — це князівська дружина, **збройний загін**, тобто чоловіки зі **зброєю**, які **всюди** ходили з князем.

Так от, князь і його дружина (його загін, його **військо**), вони ходили приблизно один раз на рік у різні території в Русі, щоб збирати **данину**.

Данина — це те, що люди **віддавали** владі, віддавали князю в обмін за **мир** і **захист**.

Тоді, в часи Ігоря, цю данину називали полюддя, тобто кожна людина віддавала щось своє князю. Це могли бути певні продукти: мед, наприклад, певні речі, які люди отримували від **полювання**, так м'ясо і **хутро**, і **так далі**.

У ті часи так **сталося**, що цієї данини Ігорю не **вистачало**, йому було недостатньо, тому йому **доводилося** ходити й збирати данину дедалі частіше.

І це стосувалося насамперед **племені**, яке називалося «деревляни» або «древляни».

Тоді у Київській Русі жило багато різних племен (наприклад, поляни, сіверці, деревляни).

Деревляни — це таке було досить **дике** плем'я, яке мало свою столицю Іскоростень (це зараз місто Коростень у **Житомирській області** на півночі України).

У ті часи у них також був князь Мал і Ігор досить часто ходив до деревлян і просив у них данину, казав: «Давайте мені ще і ще».

І деревляни подивились на це і вирішили, що, як кажуть, «скільки **вовка** не годуй, він все одно в ліс дивиться».

«Скільки вовка не годуй, він все одно в ліс дивиться» — тобто це ніколи не закінчиться (цей збір данини).

Вони дуже **розсердилися** і одного разу вирішили **вбити** Ігоря і його дружину, його чоловіків.

І, згідно з **літописом**, вони зробили це у дуже такий дикий спосіб: вони **прив'язали** Ігоря до двох дерев і відпустили ці дерева; таким чином вони **розіп'яли** Ігоря.

Далі деревляни **послали** своїх **послів** до Києва, тобто своїх людей послали до Києва, щоб сказати Ользі, що Ігоря вони вбили і тепер це **означає**, що деревляни мають право на Ольгу і її сина Святослава.

функціонувати — to function (*imperfective*)

збройний загін — armed troops

зброя — weapon(s)

всюди — everywhere

військо — army

віддавати, віддати — to give away (*imperfective, perfective*)

мир — peace

захист — protection

полювання — hunting

хутро — fur

і так далі — and so on

ставатися, статися — to happen (*imperfective, perfective*)

вистачати, вистачити — to suffice (*imperfective, perfective*)

доводитися, довестися — to have to (*imperfective, perfective*)

дикий — wild, savage

Житомирська область — Zhytomyr region

вовк — wolf

розсерджуватися, розсердитися — to get angry (*imperfective, perfective*)

вбивати, вбити — to kill (*imperfective, perfective*)

літопис — chronicle

прив'язувати, прив'язати — to tie to (*imperfective, perfective*)

відпускати, відпустити — to release (*imperfective, perfective*)

розіп'ясти — to crucify (*perfective*)

посилати, послати — to send (*imperfective, perfective*)

посол, послі — ambassador (*singular, plural*)

означати — to mean (*imperfective*)

Але **натомість** Ольга вирішила у такий хитрий спосіб **помститися** деревлянам за **вбивство** чоловіка і, за легендами, ця **помста** Ольги була дуже **епічною**, і драматичною, і комплексною.

Вона мала кілька етапів; ця легенда про помсту княгині Ольги детально **розписана** у «Повісті минулих літ».

Спочатку, коли деревляни **прибули** до Києва, щоб повідомити Ользі про **смерть** Ігоря, вона їх добре приймала, але готувала вже помсту. І потім вона в різні способи їх убивала.

Наприклад, вона запросила їх до **лазні**, піти **помитися** в лазню. Лазня — таке тепле дуже місце, де можна митися, розслабитися. Але коли вони зайшли в лазню, Ольга **підпалила** її, й всі **згоріли**.

Були й інші способи, у які Ольга (за легендами, звичайно) **знищувала** деревлян, цих послів.

І потім Ольга також послала військо на деревлян. І там є інша легенда про те, що Ольга попросила у деревлян як **знак примирення** надати від кожної людини по три **горобці** й три **голуби** (це пташки — горобці та голуби).

До цих птахів вона попросила своїх людей прив'язати щось, що буде горіти, і підпалила їх.

Пташки повернулися додому до деревлян, в Іскоростень, і почалась величезна **пожежа**, яка повністю **спалила** місто. Така епічна помста та цікава легенда.

Можливо, це було, можливо, цього не було, але що точно було — це те, що справді Ольга наказала підпалити місто і воно згоріло.

Про це **свідчать археологи**, що Іскоростень у 945-946 році повністю згорів і знищено було майже всіх деревлян.

Така хитра і **результативна** помста **довела** всім, що Ольга має право бути правителькою, правити. Оскільки вона була жінкою, це право не далось їй просто, тобто їй потрібно було довести своє право на владу.

А оскільки її син Святослав був ще дуже маленьким, зовсім маленькою дитиною, коли помер його батько Ігор, то Ольга стала правителькою Київської Русі й **повноцінною** правителькою.

Вона більше не робила таких **агресивних вчинків**; натомість Ольга проводила дуже **мудру**, активну внутрішню та зовнішню політику.

Ольга була правителькою Київської Русі з 945 до 964 року, тобто майже 20 років. Вона мала повноцінну владу.

натомість — instead
вбивство — murder (noun)
епічний — epic

розписаний — described
Повість минулих літ —
Tales of Bygone Years
прибувати, прибути — to arrive
(imperfective, perfective)
смерть — death
митися, помитися — to wash oneself
(imperfective, perfective)
підпальовати, підпалити — to set on fire
(imperfective, perfective)
горіти, згоріти — to burn
(imperfective, perfective)
знищувати, знищити — to kill, to destroy
(imperfective, perfective)
знак примирення — sign of reconciliation

пожежа — fire
спальовувати, спалити — to burn sth down
(imperfective, perfective)

свідчити — to testify, to argue (imperfective)
археолог — archeologist

результативний — fruitful, effective
доводити, довести — to prove
(imperfective, perfective)

повноцінний — full-fledged

агресивний — aggressive
вчинок — action, deed
мудрий — wise

На внутрішньому рівні Ольга побачила, що є ось ця проблема зі **збором** данини.

Оскільки він відбувається **непослідовно**, це не організовано, то Ольга фактично **впровадила** нову систему, яка поклала початок **податковій системі**.

У часи Ольги було **встановлено** фіксовані розміри данини; вони називалися уроки, а також були визначені спеціальні місця, де регулярно збирали данину — ці місця називалися «погости».

Таким чином Ольга забезпечила постійне **наповнення державної скарбниці** й це стало початком податкової системи.

Далі, на зовнішньому рівні княгиню Ольгу і її владу **визнавали** правителі інших країн, і Ольга також здійснювала візити, дипломатичні **візити**.

Найвідомішою із них є її подорож до **Константинополя** у **Візантії**. Там сам Костянтин приймав Ольгу і, за легендою, навіть **закохався** в неї й хотів з нею одружитися.

Але Ольга цікавим, хитрим способом **обдурила** його, бо попросила прийняти **християнство**. Так, Ольга прийняла християнство, стала християнкою у Візантії під час її візиту.

І, оскільки Костянтин був її **хрещеним батьком**, вона вже не могла стати його дружиною. Таким чином Ольга **нібито** його **обхитрила**, хоча історія теж є **частково** легендарною.

Крім Візантії, Ольга підтримувала **тісні** стосунки з іншими країнами. Зокрема, вона підтримувала дипломатичні стосунки зі **Священною Римською імперією**, вона надсилала своїх послів до **імператора** Оттона I.

Уся ця діяльність Ольги, її 20 років, майже 20 років правління вражають, і **насамперед** тому, що Ольга була жінкою. Вона **заклала фундамент** податковій системі й переходу до християнства.

Її **внук**, Володимир Великий, уже повністю **впровадив** християнство на території Київської Русі.

Також Ольга **зміцнила авторитет** Русі за кордоном, тому навіть важко назвати ще одну таку правительку до чи після Ольги, яка була жінкою і мала настільки велику владу, адже в Україні ми досі не мали жінки на **посаді** президента України.

Тому історія княгині Ольги настільки вражає.

До речі, княгиню Ольгу було **канонізовано**, вона визнана **святою** у **православній** і **католицькій** церквах.

збір — collection

непослідовно — inconsistently

впроваджувати, впровадити — to implement (*imperfective, perfective*)

податкова система — tax system

встановлювати, встановити — to establish (*imperfective, perfective*)

наповнення — replenishment

визнавати, визнати — to recognize (*imperfective, perfective*)

візит — visit (*noun*)

Константинополь — Constantinople

Візантія — Byzantium

закохуватися, закохатися — to fall in love (*imperfective, perfective*)

християнство — Christianity

хрещений батько — godfather

нібито — allegedly

частково — partially

тісний — close

Священна Римська імперія — Holy Roman Empire

імператор — emperor

насамперед — first and foremost

внук — grandson

впроваджувати, впровадити — to establish (*imperfective, perfective*)

зміцнювати, зміцнити — to strengthen (*imperfective, perfective*)

авторитет — prestige (*noun*)

посада — position, post

канонізований — canonized

святий — saint

православний — Orthodox

католицький — Catholic

І якщо ви будете в Києві, прийдіть подивіться на **пам'ятник** княгині Ользі, де в нас стоїть разом із святим **апостолом** Андрієм Первозванним і **просвітителами** Кирилом і Мефодієм.

Ці особистості є символами етапів **поширення** в Україні християнства. Ці пам'ятники **розташовані** на Михайлівській площі біля Михайлівського собору.

пам'ятник — monument
апостол — apostle
просвіти́тель — educator

поши́рення — spread (*noun*)
розташо́ваний — located

Відповіді на запитання

1. Що таке князівська дружина?
Князівська дружина — це збройний загін, тобто чоловіки зі зброєю, які всюди ходили з князем.
2. Де розташоване місто Іскоростень (або Коростень)?
Іскоростень або Коростень розташований у Житомирській області на півночі України.
3. У які роки Ольга була правителькою Київської Русі?
Ольга була правителькою Київської Русі з 945 до 964 року.
4. Як звали сина Ольги?
Сина Ольги звали Святослав.
5. З якими двома державами Ольга встановлювала дипломатичні стосунки?
Ольга встановлювала дипломатичні стосунки з Візантією та Священною Римською імперією.

Словничок (з прикладами)

хитрий - Почнімо сьогодні з княгині Ольги — хитрої правительки Київської Русі. - Ольга цікавим, хитрим способом обдурила його.	clever, foxy, cunning - Let's start today with Princess Olha, the clever ruler of Kyivan Rus. - Olha deceived him in an interesting, smart way.
правитель, правителька - Коли помер Ігор, Ольга стала правителькою Київської Русі. - На зовнішньому рівні княгиню Ольгу визнавали правителі інших країн. - Указ правителя викликав заворушення в суспільстві.	ruler (male, female) - When Ihor died, Olha became the ruler of Kyivan Rus. - At the international level, Princess Olha was recognized by the rulers of other countries. - The ruler's decree caused unrest in society.
даніна Даніна — це те, що люди віддавали владі в обмін за мир і захист. - Князь і його дружина ходили раз на рік у різні території, щоб збирати данину.	contribution, tribute; goods that were given to the authorities in the Middle Ages Tribute is what people gave to the authorities in exchange for peace and protection. - The prince and his troops went once a year to different territories to collect tribute.
плем'я, племена - Це стосувалося насамперед племени, яке називалося «деревліани» або «древліани». - Тоді у Київській Русі жило багато різних племін (наприклад, поляни, сіверці, древліани).	tribe, tribes - This concerned primarily a tribe called Derevliany or Drevliany. - At that time, many different tribes lived in Kyivan Rus (for example, Poliany, Sivertsy, Derevliany).
мститися, помститися - Ольга вирішила у такий хитрий спосіб помститися древліанам за вбивство чоловіка. - Диктатор публічно мстить своїм найсильнішим супротивникам.	to revenge (imperfective, perfective) - Olha decided to revenge Derevliany for the murder of her husband in such a cunning way. - A dictator publicly revenges his strongest opponents.

пóмста - Ця легенда про пóмсту княгині Ольги детально розписана у «Повісті минулих літ». - Жага пóмсти затьмарила його розум.	revenge (noun) <i>This legend about Princess Olha's revenge is described in detail in the Tales of Bygone Years.</i> <i>The thirst for revenge clouded his mind.</i>
ла́зня = ба́ня = са́уна - Вона запросила їх до ла́зні, піти помітися в ла́зню. - Коли вони зайшли в ла́зню, Ольга підпалила її, й всі згоріли. - У Фінляндії са́уни є популярним місцем для відпочінку.	sauna <i>She invited them to the sauna, to go to wash in the sauna.</i> <i>When they entered the sauna, Olha set it on fire, and they all burned.</i> <i>In Finland, saunas are a popular place to relax.</i>
горобéць, горобці́ - Ольга попросила надати від кожної людини по три горобці́ й три голуби. Горобців годували насінням у годівниці.	sparrow, sparrows <i>Olha asked to provide three sparrows and three doves from each person.</i> <i>The sparrows were fed with seeds in the feeder.</i>
го́луб, го́луби - Ольга попросила надати від кожної людини по три горобці́ й три го́луби. - У повітря випустили білих го́лубів.	dove, doves <i>Olha asked to provide three sparrows and three doves from each person.</i> <i>White doves were released into the air.</i>
держáвна скарбни́ця - Княгиня забезпечила постійне наповнення держáвної скарбни́ці. - Збитки, завдані держáвній скарбни́ці, налічують мільярди доларів.	state treasury <i>The princess ensured the constant replenishment of the state treasury.</i> <i>Damages caused to the state treasury amount to billions of dollars.</i>
обдúрювати, обдурíти = обхитрíти - Ольга цікавим, хитрим способом обдурíла його. - Складається враження, що нас відвérто обдúрюють.	to deceive, to outwit (imperfective, perfective) <i>Olha outwitted him in an interesting, smart way.</i> <i>We get the impression that we are being openly deceived.</i>

закладати, закласти фундамент

- Вона **заклала фундамент** податковій системі й переходу до християнства.
- Конференція **закладає фундамент** для дій міжнародних інституцій.

to lay the foundation

(imperfective, perfective)

- She **laid the foundation** for the tax system and the transition to Christianity.
- The conference **lays the foundation** for the actions of international institutions.

Завершення

І це все на сьогодні!

Наступного разу буде нова, цікава українська особистість.

А повний текст цього епізоду зі словничком, питаннями, відповідями, вправами, як завжди, є в **преміумконспекті**.

Більше про преміум дізнавайтеся на сторінці цього епізоду: ukrainianlessons.com/episode231.

І, **до речі**, на цій сторінці я також дам вам кілька **посилань** на цікаві ресурси, які ви можете ще подивитися про княгиню Ольгу.

Мені здається, що це такий хороший формат, коли ви спочатку слухаєте епізод повільною українською мовою, трошки **простою**, від мене, так, про певну людину, певну біографію.

А далі, щоб перейти на новий рівень української, візьміть **автентичні** ресурси — наприклад, відео, чи подкаст, чи навіть **підручник** з історії — і послухайте чи почитайте там про цю **особистість**, і ви вже будете знати загальну історію і зможете дізнатися більше деталей і більше цікавих слів, і так **звикати** до такого швидкого, нормального **темпу**.

Так от, на сторінці епізоду я залишу для вас посилання на дуже смішне **шоу про українську історію**, де коміки **розглядають** різних **персонажів** української історії й, **зокрема**, княгиню Ольгу.

Також я дам вам епізод подкасту про княгиню Ольгу. Можливо, якщо ви любите слухати подкасти, ви зможете його теж послухати.

І також не забудьте поцікавитися, почитати про мою книжку «500 Ukrainian Verbs» за посиланням: ukrainianlessons.com/verbs.

І це тепер точно все! Бажаю вам всього найкращого! Гарного дня! І Слава Героям України!

преміумконспект — premium lesson notes

до речі — by the way

посилання — link(s), reference(s)

простий — simple

автентичний — authentic

підручник — textbook

особистість — personality

звикати, звикнути — to get used (imperfective, perfective)

темп — tempo, pace

розглядати, розглянути — to review (imperfective, perfective)

персонаж — character

зокрема — in particular

Вправи

1

Опрацюйте таблицю:

Фемінітиви в українській мові			
Основа	Маскулінитив (слово чоловічого роду)	Суфікс	Фемінітив (слово жіночого роду)
більшість основ	а́втор виклада́ч лі́кар лі́дер пра́витель	-К-	а́вторка виклада́чка лі́карка лі́дерка пра́вителька
основа на -ець , -ень або -ник	підпри́ємець у́чень письме́нник помі́чник худо́жник	-ИЦЯ-	підпри́ємиця уче́нця письме́нниця помі́чниця худо́жниця
основа на -ець або на приго́лосний	боре́ць мита́ць плаве́ць продаве́ць філо́лог	-ИНЯ-	борчи́ня мистки́ня плавчи́ня продавчи́ня філологи́ня
іншомовна основа	баро́н по́ет стюа́рд	-ЕС-	бароне́са поете́са (= поётка) стюарде́са

Утворіть фемінітиви за зразком:

0. Княгиня (**князь**) Ольга (910-969) — хитра правителька (**правитель**) Київської Русі.
1. Христина Алчевська (1841-1920) — _____ (**педагог**), громадська _____ (**діяч**) і _____ (**засновник**) Харківської жіночої школи.
2. Наталія Кобринська (1851-1920) — це перша українська _____ (**фемініст**), _____ (**письменник**), _____ (**видавець**), _____ (**зачинатель**) українського жіночого руху.
3. Ольга Франко (1864-1941) (невістка Івана Франка) — _____ (**автор**) кулінарних книг, справжня _____ (**митець**) української кухні.
4. Галичанка Софія Яблонська (1907-1971) — _____ (**мандрівник**), перша у світі жінка-_____ (**кінооператор**) і _____ (**тревел-блогер**).

2

З'єднайте початок і завершення прислів'їв:

0. <u>И</u> Скільки вовка не годуй,	А тому вона вертає.
1. _____ Коли кіт спить,	Б а солов'я співати.
2. _____ Лінивий двічі робить,	В а під носом не бачить.
3. _____ Хто про землю дбає,	Г а думає вовком.
4. _____ Вміла готувати,	Г' скупий двічі платить.
5. _____ І сам не гам,	Д а козака шабля.
6. _____ З неба зорі хватає,	Е і другому не дам.
7. _____ Дивиться лисицею,	Є то миші господарюють.
8. _____ Береженого Бог береже,	Ж як журавель у небі.
9. _____ Ліпше горобець у жмені,	З та не вміла подавати.
10. _____ Не вчи орла літати,	И він все одно в ліс дивиться.

3

Перекладіть українською мовою:

1. The clever fox outwitted the wolf, but he took revenge on it.

2. Many different tribes lived on the territory of Kyivan Rus, and they had to pay tribute to the kniaz.

3. Pigeons and sparrows are the most common birds in cities.

4. A sauna is a useful procedure for health and immunity.

5. The State Treasury of Ukraine is part of the National Bank of Ukraine.

Відповіді на вправи

1

1. педагогиня, діячка, засновниця
2. феміністка, письменниця, видавниця, зачинателька
3. авторка, мисткиня
4. мандрівниця, кінооператорка, тревел-блогерка

2

1. Є	6. В
2. Ґ	7. Г
3. А	8. Д
4. З	9. Ж
5. Е	10. Б

3

1. Хитра лисиця обхитрила (обдурила) вовка, але він їй помстився.
2. Багато різних племен жило (жили) на території Київської русі, і вони повинні були (мали) сплачувати данину князю.
3. Голуби та горобці — найбільш поширені птахи (є найбільш поширеними птахами) у містах.
4. Лазня (баня, сауна) — це корисна процедура (є корисною процедурою) для здоров'я та імунітету.
5. Державна скарбниця України — це частина (є частиною) Національного банку України.

